

Kulttuuripolitiikan tutkimuksen päivät 2021

Kulttuuripolitiikan maantiede

23.4.2021 verkossa

Työryhmät ja abstraktit

Sisällys

Paikat, tilat ja yhteisöt strategisoituvassa kulttuuripolitiikassa	3
Miikka Pyykkönen: Unholy Alliance or Way of the Future? The intertwinement of community development, cultural planning and cultural industries in municipal and regional cultural strategies in Finland	3
Olli Jakonen: Valmentajavaltion strateginen kulttuuripolitiikka – esimerkkinä Taiteen edistämiskeskus	4
Pia Houni: Taiteen paikaltaan siirtymät ja uusi käyttövoima.....	5
Benita Heiskanen & Nadia Nava Contreras: From Onsite to Online: Contesting Visual Politics in Havana in the Post-Détente Period	6
Julkisuusdiplomatia ja vakoilu Suomessa	7
Louis Clerc: Suomen julkisuusdiplomatian kehityksestä 1980-luvulla.....	7
Tapio Enberg: Neuvostoliiton epävirallisen uutistoimisto Novostin julkisuudenhallinnassa Suomessa NKP:n väylänä suomalaismediaan	7
Laura Ipatti: Suomen tiede- ja teknologiayhteistyössä Japanissa kylmän sodan lopusta EU-aikaan	8
Mission Finland - Kylmän sodan kulttuuridiplomatiaa	9
Simo Mikkonen: Neuvostoliitto ja suomalainen soitinopetus – vaikuttaa vai eikö vaikuttaa?	9
Pia Koivunen: Tampereen Lenin-museosta ja sen Moskovan-suhteesta: Millä tavoin Moskova vaikutti museon näyttelypolitiikkaan, aihevalintoihin ja historiapolitiittisten käsitysten välittämiseen?.....	10
Maija Koskinen: (taide)näyttelyiden hyödyntäminen supervaltojen keinona vaikuttaa suomalaisten käsityksiin näyttelyn järjestäneen maan kulttuurista ja maailmankatsomuksesta.....	11
Hanna Korsberg: Teatterin maantieteet: Suomen Kansallisteatterin Tshehov-vierailut kylmän sodan aikana	12
Vapaa-ajan tilat ja paikat - pysyvyksiä ja murroksia	14
Kati Lehtonen: Rajojen ylityksiä – Liikunta ja urheilu saamelaiden vapaa-ajassa poliittisena ja hallinnollisena kysymyksenä	14
Salla Turpeinen, Virpi Inkinen & Kaarlo Laine: Kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön avustaminen kunnissa – kansalaistoiminnan resurssien näkökulmaa maakunnittain	15
Timo Ala-Vähälä ja Aija Saari: Toimintarajoitteita omaavien henkilöiden näkemykset liikunnan harrastuksesta, osallistumisesta liikunnan kansalaistoimintaan sekä liikuntaa edistävästä ja estävästä tekijöistä	16
Kuntien kulttuuripalveluiden tulevaisuus.....	18
Minna Ruusuvirta & Emmi Lahtinen: Taiteen tekemisen edistäminen kunnissa – tuloksia Taiteen ja kulttuurin barometristä	18
Maria Hirvi-Ijäs & Vappu Renko: ”sen Ruotsin mallin mukaan” – taiteilijoiden asema ja merkitys kunnallisen kulttuuripolitiikan harjoittamisessa Suomessa ja Ruotsissa	19
Laura Päiviö-Häkämies: Kunnallispoliitikkojen rooli kulttuurikaupungin rakentajina - Case Kotka	20

Paikat, tilat ja yhteisöt strategisoituvassa kulttuuripolitiikassa

Puheenjohtaja(t)

Olli Jakonen (Cupore)

Kaisu Kumpulainen (Jyväskylän yliopisto)

Miikka Pyykkönen (Jyväskylän yliopisto)

Työryhmän kuvaus

Työryhmään etsitään esitelmiä, jotka käsittelevät kulttuurin ja kulttuuripolitiikan strategistumista erityisesti suhteessa paikkaan tai tilaan ja niissä asuviin yhteisöihin. Miten kulttuurin määritelmät muuttuvat, kun siitä tulee strategisen kehittämisen väline? Mihin muihin asioihin kulttuuri ja taide kytketään strategiapuheessa ja strategisessa toiminnassa? Miten erilaisia kulttuurille asetettuja tavoitteita sovitetaan yhteen? Kuka saa päättää, miten kulttuuri määritellään ja mihin sitä käytetään? Millainen on kulttuurin ja talouden strateginen suhde?

Työryhmän esitykset

Miikka Pyykkönen: Unholy Alliance or Way of the Future? The intertwinement of community development, cultural planning and cultural industries in municipal and regional cultural strategies in Finland

This chapter observes how recent Finnish municipal and regional cultural strategies signify and value culture. On the basis of a thematic analysis of 21 strategies, I construct three main categories of their “culture speech”: First, a crucial theme in the strategies is to approach culture as an instrument that unites different administrative sectors, on the one hand, and helps them to achieve extra-cultural – mostly social and economic – objectives, on the other. The second theme is one where culture is attached to individuals and communities and their expressions. It is also seen as an “instrument” benefitting and serving them. The third way of framing culture is economic. Culture is associated with the cultural and creative industries, and with economic impacts in general. My concluding argument is that culture has, to an increasing extent, become strategically instrumentalised in local and regional public governance. Many municipalities and regions seem to

expect that arts and culture can bring desired innovations to develop their economies and social cohesion, for instance.

Olli Jakonen: Valmentajavaltion strateginen kulttuuripolitiikka – esimerkkinä Taiteen edistämiskeskus

Esityksessäni tarkastelen suomalaisen taide- ja kulttuuripolitiikan ohjauksessa sekä byrokraattisissa rakenteissa parin viime vuosikymmenen aikana toteutettuja muutoksia suhteessa yleisempään yhteiskunnalliseen kehitykseen. Teoreettisena ja taustoittavana lähtökohtanani on siirtymä, jota kutsuttu muutokseksi kohti ns. kilpailu- ja valmentajavaltiota (esim. Heiskala & Kantola 2010; Yliaska 2014; Kananen 2017). Esitys perustuu pääosin *Nordisk Kulturpolitisk Tidsskriftissä* julkaistuun artikkeliin *Results-based steering as a tool for centralized art policy management and instrumentalization? Analysis of the Finnish Arts Council's reformation* (Jakonen 2020).

Kilpailu- ja valmentajavaltiosta tullut viime vuosikymmenten myötä suomalaisen hyvinvointivaltiomallin rinnalle vaihtoehtoinen suunnittelu- ja ohjausstrategia, joka koskettaa kaikkia hallinnonaloja ja päätöksenteon tasoja, eikä kulttuuripolitiikka ole poikkeus. Usein on puhuttu myös kulttuuripolitiikan uusliberaalista vaiheesta tai linjasta kansallis- ja hyvinvointivaltion rakennustyön jälkeen. Toisaalta moni asia on kulttuuripolitiikassa säilynyt vakaana ja muuttumattomana (esim. Saukkonen 2014). Kulttuuripolitiikka tavoittelee samaan aikaan niin hyvinvointivaltiollisen kuin markkinavaltion kehittämisvaiheen tavoitteita (Pirnes 2008). Myös kulttuuripolitiikassa on mukauduttu yleisiin talous- ja yhteiskuntapoliittisiin, eri tahoilta nouseviin strategisiin tavoitteisiin sekä aiempaa keskitetympään, vaikuttavuutta painottavaan ohjaukseen (esim. Häyrynen 2015; Makarychev; Pyykkönen & Sokka, 2020; yleisesti esim. Mykkänen 2017; Peters 2018).

Esimerkkitapaukseni on Taiteen edistämiskeskuksen (Taike) perustaminen vuoden 2013 alusta. Taike on opetus- ja kulttuuriministeriön tulosohejaama virasto, joka jatkaa Taiteen keskustoimikunnan (perustettu 1968) taiteilija- ja taidepoliittisia tehtäviä mutta aiempaa laajemmalla tehtävänkuvalla. Taike – ja näin ollen myös sen tukemat kulttuurin kentät – on edeltäjänsä tiukemmin sidottu kulttuuri- ja yhteiskuntapolitiikan strategioihin. Pohdin Taiken kehitystä ”valmentajavaltion kulttuuripolitiikkana” keskeisten vallankäytön mekanismien - viraston

tavoitteiden, rakenteiden ja ohjauksen sekä rahoitusmuotojen - analyysien avulla. Esitykseni teesinä esitän, että ”hallinnollinen” ei välttämättä tarkoita ”epäpoliittista”.

Pia Houni: Taiteen paikaltaan siirtymät ja uusi käyttövoima

Vuonna 2019 astui voimaan laki kuntien kulttuuritoiminnasta. Laki velvoittaa kuntia järjestämään kulttuurihyvinvointia tuottavaa taidetoimintaa ja toisaalta myös työllistämään taiteilijoita. Lain ohjaamana kunnat ovat käynnistäneet toimenpiteitä, laatineet kulttuuristrategioita ja hyvinvointikertomuksia. Tavoitteena on nähdä kulttuuri yleisinhimillisenä oikeutena, joka kuuluu kaikille ihmisille. Kulttuurin tulee olla saavutettavaa maantieteellisesti, alueellisesti ja eri ihmisryhmille. Tavoitteet ovat hyviä ja niiden arvoa on vaikea kiistää. Kriittisiä ääniä on kuitenkin ilmassa. Millä tavoin taide määritellään ja nähdään uusiin paikkoihin kohdistuvissa suunnitelmissa? Kulttuurin piiriin voidaan katsoa kuuluvaksi mikä tahansa ihmisen toiminta, mutta taide määrittyy sen itsellisestä arvosta käsin ja erityisesti sitä tuottavien ammattitaiteilijoiden käsistä. Toisaalta myös taiteen vaikutuksista puhuminen herättää erilaisia mielipiteitä. Tutkimukset osoittavat taiteella olevan paljon hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia, vaikka toistaiseksi tietoa vaikutusten mekanismeista on aika vähän. Kriittiset mielipiteet korostavat, että taiteen välineellistäminen tai sen asettaminen hyödyksi vievät taidetta väärään suuntaan ja uhkaavat ammattitaiteilijoiden statusta. Kriittisesti on huomautettu myös, ettei taiteen tehtävä ole korjata esimerkiksi terveydenhuollon ongelmia, vaan tämä työ pitäisi tehdä toisaalla. Taustalla on ajatus taiteen autonomiasta ja ”taidetta taiteen vuoksi” tradition muistuttamisesta.

Tässä puheenvuorossa tarkastelen erilaisten näkökulmien kautta sitä, miten taide on siirtynyt pois paikaltaan (ja millaisella paikalla se kulttuuripoliittisesti on ollut) ja millaisia uusia toiminnan konteksteja sille on synnytetty. Millaisena käyttövoimana taide nähdään nyky-yhteiskunnassa ja miten se suhteutuu taiteilijoiden oman ammattikuvan muutokseen? Millaisena taiteen paikka voidaan nähdä kohtuullisesti toimivassa yhteiskunnassa (Margalit 2016) tai millaiselta sen tulevaisuus näyttää, jos taiteen käyttövoima asetetaan yhä enemmän toisaalle kuin sen perinteiselle taiteen kentälle. Huomio kohdistuu myös siihen, millaista kulttuuripolitiikkaa tämä muokkaa tulevaisuudessa.

Benita Heiskanen & Nadia Nava Contreras: From Onsite to Online: Contesting Visual Politics in Havana in the Post-Détente Period

This presentation considers the ways in which formal and informal visual statements are used to negotiate cultural politics in Havana in the five-year period after the re-establishment of diplomatic relations between the United States and Cuba on December 17, 2014 (D-17). The rapprochement provides a new geopolitical context to study the multiple ramifications of binational policy-making and how they are experienced, negotiated, and contested in Cuba's capital city. Based on fieldwork in Havana, we explore a range of actors who take a stand, through both official and unofficial means, on cultural politics on various quotidian and discursive scales. Comparing both onsite and online visual communiqués negotiating and contesting current issues, we argue that cultural politics within the five-year period under discussion are intrinsically intertwined with and shaped by the digital revolution that followed from the D-17 development.

To consider cultural politics as a political process, we juxtapose official and unofficial representations of "authenticity" portraying Cuban cultural and social capital as a desirable commodity for global audiences. We will use Havana's rebranding of the 500th anniversary and its infrastructural transformations as depicted by a group of Havana-based YouTubers creating their own narratives and images on various spatial scales. To address the question of how politization is evidenced in cultural politics, we turn to our work with street artists in Havana, explicating the shift in the ways in which our sources delineate political consciousness and agency in the post-détente period. Moving beyond place-based loci enables the artists to exercise their visual agency and claim a stake in glocal cultural political interventions. Ultimately, our presentation makes the case that the question of who determines and produces cultural politics is tied to a complex nexus of power relations, intertwining policy-making, spatial mobilities, and everyday politics, with underlying quests for visual agency.

Julkisuusdiplomatia ja vakoilu Suomessa

Puheenjohtaja(t)

Pia Koivunen (Turun yliopisto)

Työryhmän kuvaus

Työryhmä tarkastelee tiedonvälitystä ja kulttuurin käyttöä erilaisissa kansalliset rajat ylittävissä, suurenkin maantieteellisen etäisyyden määrittämissä konteksteissa. Tarkastelun keskipisteessä ovat valtiovallan toimet suhteessa valikoituun ulkomaiseen kohdeyleisöön kansainvälisessä kulttuuri-, tiede- ja teknologiapolitiikassa, julkisuusdiplomatiassa, vakoilussa ja tiedustelussa. Suomella ja suomalaisilla on työryhmän näkökulmissa yhtäältä aktiivisen toimijan, toisaalta toiminnan kohteen rooli.

Työryhmän esitykset

Louis Clerc: Suomen julkisuusdiplomatian kehityksestä 1980-luvulla

1980-luvut olivat maailmassa ja Suomessa nopeiden muutosten vuosia. Muutokset koskivat myös maan julkisuusdiplomatiaa, joka pohdittiin Ulkoasiainministeriön ja Opetusministeriön sisällä. Esitys käsittelee molempien ministeriöiden pohdintoja, joilla pyrittiin koordinoimaan ja vahvistaa Suomen ja ulkomaiden väliset kulttuuriset suhteet sekä Suomi-kuva-työ. Tavoitteena on pohtia ministeriöiden tavoitteet ja lähtökohdat. Nähtiinkö julkisuusdiplomatia ennen kaikkea taloudellisena, geopoliittisena vai kulttuurisena ilmiönä?

Tapio Enberg: Neuvostoliiton epävirallisen uutistoimisto Novostin julkisuudenhallinnassa Suomessa NKP:n väylänä suomalaismediaan

Esitys tarkastelee Neuvostoliittolaisten uutistoimistojen toimintaa kylmän sodan Suomessa. Valtiot, varsinkin suurvallat pyrkivät informaatiovaikuttamisen keinoilla provosoimaan, rakentamaan vastakkainasettelua ja tukahduttamaan julkista keskustelua. Vaikuttamisen tavoitteena oli iskeä yhteiskunnan arvopohjaan, vaikuttaa sen kykyyn tehdä itsenäisiä päätöksiä ja heikentää mielipiteen-, sanan- ja lehdistönvapautta. Kuinka suomalaiset viranomaiset vastasivat Neuvostoliiton kasvavaan vaikuttamiseen?

Laura Ipatti: Suomen tiede- ja teknologiayhteistyössä Japanissa kylmän sodan lopusta EU-aikaan

Esitys tarkastelee Suomen tiede- ja teknologiasuhteita Japaniin 1980–1990-lukujen vaihteessa. Miksi TT-suhteet Japaniin kiinnostivat valtionhallinnossa, tutkimuslaitoksissa, yliopistoissa ja yritysmaailmassa, ja miten Itä-Aasia liittyi Suomen länsisuuntaukseen? Esitys pohtii kysymyksiä suomalaisten ministeriöiden arkistoaineistojen ja tiedediplomatian käsitteen avulla.

Mission Finland - Kylmän sodan kulttuuridiplomatiaa

Puheenjohtaja(t)

Louis Clerc (Turun yliopisto)

Työryhmän kuvaus

Työryhmä esittelee Suomen akatemian rahoittamaa Mission Finland. Cold War Cultural Diplomacy at the Crossroads of East and West -hanketta. Projektin tavoitteena on luoda aiempaa tarkempi kokonaiskuva kylmän sodan supervaltojen kulttuurin ja informaation keinoin Suomessa käymästä valtakamppailusta. Neuvostoliiton, Yhdysvaltain ja niiden liittolaisten vaikutuskeinojen vertailu, pitkien kehityskaarien tarkastelu rinnakkain sekä niiden peilaaminen keskeisiin kylmän sodan tapahtumiin luo edellytyksiä nykyisen pehmeän vallankäytön ja informaatiovaikuttamisen ymmärtämiselle ja kriittiselle tarkastelulle. Vaikka nyky maailma on monin tavoin toisenlainen kuin maailma ennen vuotta 1991, ihmisten vaikuttamiseen liittyvät psykologiset lainalaisuudet ovat periaatteiltaan samankaltaisia. Pyrimme tunnistamaan kylmän sodan ajan vaikutuskeinoista ja mekanismeista tasoja, jotka ovat edelleen läsnä pyrkimyksissä vaikuttaa toisen maan kansalaisten mielipiteisiin.

Työryhmän esitelmät tarkastelevat Neuvostoliiton, Yhdysvaltojen ja Britannian Suomeen kohdistamaa vaikuttamista kylmän sodan vuosina. Tarkasteltavana ovat eri maiden Suomessa järjestämät kulttuuri- ja taidetapahtumat sekä mediasisältöihin vaikuttaminen. Keskiössä ovat ne pyrkimykset, joiden avulla valtiollisen tason poliittisia tavoitteita pyrittiin tuomaan osaksi suomalaisten kokemusmaailmaa. Lisäksi pohdimme tämän monitahoisen ilmiön tutkimukseen liittyvää metodologiaa ja käsitteistöä. Milloin kyse on julkisuus- tai kulttuuridiplomatiasta, milloin taas ollaan propagandan puolella?

Työryhmän esitykset

Simo Mikkonen: Neuvostoliitto ja suomalainen soitinopetus – vaikuttaa vai eikö vaikuttaa?

1960-luvulla Suomessa lähdettiin järjestelmällisesti kehittämään peruskoulujärjestelmän ohella muun muassa musiikkikoulutusta. Suomi oli 1960-luvun alussa musiikkikoulutuksen osalta monessakin suhteessa takapajuinen maa moneen länsimaahan verrattuna. Musiikinopetus tapahtui

lähes yksinomaan yksityisesti, mikä rajoitti merkittävästi sekä osallistumista, että opetuksen laajuutta.

Musiikinopetusta lähdettiin 1960-luvun jälkipuolella kehittämään voimakkaasti maanlaajuisen musiikkiopistojen verkoston avulla. Erityisesti viulunsoiton opetuksessa, mutta myös muiden instrumenttien kuten pianon, osalta mallia haettiin muun muassa Neuvostoliitosta. Aina 1950-luvulta lähtien Neuvostoliitto oli lähettänyt parhaita muusikoitaan esiintymään länessä, tavoitteena vakuuttaa länsimainen yleisö neuvostojärjestelmän erinomaisuudesta. Suomi oli ensimmäinen ei-sosialistinen maa, jonne lähetettiin opettajia, jopa useaksi vuodeksi kerrallaan. Erityisesti vuonna 1967 Oulun musiikkiopistossa aloittanut Tatjana Pogozeva vaikutti merkittävästi suomalaiseen viuluopetukseen. Pogozeva ja muita neuvostoliittolaisia vieraili Suomessa useiden vuosien ajan, kouluttamassa sekä musiikinopettajia että opiskelijoita.

Esityksessä arvioidaan Neuvostoliiton motiiveja lähettää Suomeen pitkäaikaisesti useita huippuluokan soitonopettajia. Näyttäisi, että suomalaisilla toimijoilla olisi ollut halua paljon laajempaankin yhteistyöhön ja neuvostoliittolaisten mallien omaksumiseen. Neuvostoliitto puolestaan näyttäisi toimineen ristiriitaisesti, toisaalta lähettäen opettajia, mutta samalla rajoittaen näiden opetusvuosia Suomessa ja ottaen vain rajallisen määrän suomalaisia opiskelemaan Neuvostoliittoon.

Esitys perustuu sekä arkistoaineistoon että muusikoiden ja opettajien haastatteluihin. Esityksessä arvioidaan Suomen ja Neuvostoliiton vuorovaikutusta ja koulutusjärjestelmien vuorovaikutusta nimenomaan musiikin alueella, jossa Neuvostoliitto oli selkeästi suurempi toimija vielä 1960–70-luvuilla. Vertailua tehdään myös peruskoulun ja venäjän kielenopetuksen kehittymiseen, joista erityisesti jälkimmäisen osalta Neuvostoliiton toiminnalla oli iso merkitys.

Pia Koivunen: Tampereen Lenin-museosta ja sen Moskovan-suhteesta: Millä tavoin Moskova vaikutti museon näyttelypolitiikkaan, aihevalintoihin ja historiapolitiittisten käsitysten välittämiseen?

Tampereen Lenin-museo syntyi paikallisten Suomi–Neuvostoliitto-seuran aktiivien aloitteesta jatkosodan jälkeen vuonna 1946. Museon perustaminen voidaan nähdä osana sodanjälkeistä historiapolitiikkaa, jossa Suomen ja Neuvostoliiton yhteenkietoutunutta menneisyyttä määriteltiin uudessa maailmanpoliittisessa tilanteessa. Suomen sotien välisen ajan neuvostovastaisessa

ilmapiirissä Lenin oli näyttäytynyt keinoja kaihtamattomalta vallankumousjohtajalta. Kommunistipuolueiden salliminen ja Neuvostoliiton vaikutusvallan kasvu Suomessa sodan päätyttyä loi tilaa Leninin ja Suomen itsenäisyyteen johtaneen prosessin uudelleen määrittelylle.

Aiempi tutkimus on osoittanut, että museolla oli tiivis kytkös itänaapuriin. Museon alkuvuosina valtaosa näyttelyesineistä tuli Moskovasta ja 1950-luvun puolivälistä lähtien Lenin-museo oli neuvostojohtajien ja -turistien vakio vierailukohde Suomessa. Tulkinnat Neuvostoliiton vaikutuksesta museoon perustuvat kuitenkin ainoastaan kotimaisten toimijoiden näkemyksiin ja kotimaiseen lähdeaineistoon. Se, millä tavalla ja kuinka paljon itänaapuri todella vaikutti Lenin-museon toimintaan ja historian tulkintoihin, on vielä analysoimatta.

Tässä esityksessä tarkastelen museon kytkeytymistä Neuvostoliiton pyrkimyksiin vaikuttaa suomalaiseen yhteiskuntaan venäläiseen arkistoaineistoon nojaten. Lenin-museo voidaan nähdä Neuvostoliitolle toisen maailmansodan jälkeen avautuneena kulttuuridiplomatian toimintakenttänä, jossa se saattoi yhtäältä kulttuuritoiminnan, toisaalta historiapoliittisten tulkintojen avulla lisätä vaikutusvaltaansa Suomessa. Lenin-museo on kansainvälisestikin kiinnostava esimerkkitapaus Neuvostoliiton kylmän sodan aikaisesta kulttuurivaikuttamisesta. Tampereen museo oli ensimmäinen Neuvostoliiton ulkopuolelle perustettu Lenin-museo ja kylmän sodan jälkeen se toimi hetken ainoana Lenin-museona maailmassa. Mutta kuinka merkityksellinen Tampereen Lenin-museo Moskovalle lopulta oli?

Maija Koskinen: (taide)näyttelyiden hyödyntäminen supervaltojen keinona vaikuttaa suomalaisten käsityksiin näyttelyn järjestäneen maan kulttuurista ja maailmankatsomuksesta

Kylmän sodan kaudella kulttuurin kansainvälisestä viennistä tuli tärkeä osa suurvaltojen ulkopoliittikkaa ja kulttuuridiplomatiaa. Tässä yhteydessä taide välineellistettiin poliittisten päämäärien palvelukseen pehmeän vallankäytön muotona, ja erilaisia kulttuurin tuotteita, kuten taidenäyttelyitä, kierrätettiin maailmalla ennätystahtiin erityisesti 1950- ja 1960-luvuilla. Myös suomalainen taidekenttä osallistui ja osallistettiin suurvaltojen väliseen kamppailuun puolueettomuuteen pyrkineen Suomen kulttuurisesta ja poliittisesta orientaatiosta, josta kannatti kamppailla kylmän sodan nollasummapelissä.

Sekä Neuvostoliitto että Yhdysvallat aloittivat näyttelytoiminnan Suomessa vain muutamia kuukausia jatkosodan päättymisen jälkeen. Tärkeitä yhteistyökumppaneita tässä olivat paikalliset ystävyysseurat, Suomi-Neuvostoliitto-Seura (per. 1944) ja Suomi-Amerikka Yhdistys (per. 1943), sekä näyttelyjärjestäjistä erityisesti Helsingin Taidehalli ja Ateneumin taidemuseo. Osa näyttelyistä kiersi myös muualla Suomessa. Kumpikin suurvalta viesti taidenäyttelyillään tietynlaista kuvaa maan kulttuurista, maailmankatsomuksesta ja yhteiskuntajärjestyksestä, jonka toivottiin taiteen välityksellä vaikuttavan myönteisesti suomalaisten käsitykseen ko. maasta ja sen poliittisista pyrkimyksistä. Neuvostoliiton kuvataidenäyttelyt edustivat tyyllisesti ohjelmallista sosialistista realismia ja esitetyt taideteokset kertoivat neuvostoyhteiskunnan saavutuksista ja mahtavasta tulevaisuudesta. Amerikkalaisten taidenäyttelyt korostivat abstraktia ilmaisua mahdollisimman selkeänä antiteesinä sosialistiselle realismille. Tämän lisäksi esitetyn taiteen tyyllisellä moninaisuudella haluttiin painottaa amerikkalaistaiteilijan vapautta valita taiteellinen ilmaisunsa. Kärjistäen ilmaistuna kylmän sodan kuvataiderintamalla vastakkain olivat amerikkalainen abstrakti ekspressionismi ja helposti ymmärrettävään ilmaisuun nojannut sosialistinen realismi.

Tarkastelen, millaiset valtiolliset mekanismit toimivat Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen näyttelyiden taustalla ja millaisia tavoitteita ne asettivat Suomessa järjestämilleen taidenäyttelyille. Miten ne heijastivat suurvaltapolitiikan muutoksia ja missä määrin niitä järjestettiin esimerkiksi reaktiona vastapuolen toimintaan? Selvitän, kenelle näyttelyt suunnattiin ja miten ne vastaanotettiin suomalaisella taidekentällä ja poliittisella kentällä, mutta myös ruohonjuuritasolla. Vaikuttivatko taidenäyttelyt suomalaiseen taiteeseen ja/tai muuttivatko ne suomalaisten käsityksiä Yhdysvalloista ja Neuvostoliitosta?

Hanna Korsberg: Teatterin maantieteet: Suomen Kansallisteatterin Tshehov-vierailut kylmän sodan aikana

Suomen Kansallisteatteri osallistui aktiivisesti kylmän sodan aikana kansainväliseen kulttuuritoimintaan sekä isännöimällä vierailuja Helsingissä että vierailemalla itse. Huomattavan moni vierailu suuntautui länteen, Pohjoismaihin ja Keski-Eurooppaan. Teatterinjohtaja Arvi Kivimaan kaudella 1950–1974 teatteri teki 14 ulkomaanvierailua, joista kuuden ohjelmassa oli Anton Tshehovin näytelmien esitykset. Suurimpia taiteellisia menestyksiä oli Eino Kaliman tulkinta Lokista, jolla teatteri vieraili viidesti kansainvälisillä näyttämöillä 1961–1963.

Tshehov-vierailut aloitti kuitenkin Kolme sisarta, joka esitettiin Tukholman Dramatenissa 1956. Tuon vierailun ohjelmistovalinta ei ollut helppo, sillä Kansallisteatteri ei olisi halunnut vierailla Tukholmassa venäläisellä näytelmällä. Joanne Tompkins on todennut teatterin maantieteiden (geographies) sisältävän keskustelun arkkitehtuurista, narratiivista ja abstraktimmin tilallisuudesta sekä teatterin yhteyksistä historiallisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin konteksteihin.¹ Olen samaa mieltä Tompkinsin kanssa, mutta tarkentaisin määritelmää sisältämään vielä taiteelliset ja poliittiset kontekstit. Käsittelen esitelmässäni sitä pitkää prosessia, jolla vierailua valmisteltiin, miten valintaan lopulta päädyttiin, millaisen vastaanoton se sai ja mitä merkityksiä vierailu kylmän sodan aikakaudella sai.

¹ Joanne Tompkins, "Space and Geographies of Theatre: Introduction", *Modern Drama* vol 46:4. 2003, 537–541.

Vapaa-ajan tilat ja paikat - pysyvyyksiä ja murroksia

Puheenjohtaja(t)

Kati Lehtonen, Likes-tutkimuskeskus

Riikka Turtiainen, Turun yliopisto

Työryhmän kuvaus

Työryhmään ovat tervetulleita aihepiiriä laaja-alaisesti ja monitieteisesti käsittelevät esitykset, joissa tarkastellaan vapaa-aikaa ja hyvinvointia suhteessa yhteiskunnan uusiin tai vanhoihin tiloihin, aluekehitykseen, hallinnollisiin uudistuksiin, palveluiden saatavuuteen eri väestöryhmissä, identiteettien uudelleen määrittelyihin tai sosiaalisen media luomiin verkkoyhteisöihin, joissa tilan määrittely saa kokonaan uusia muotoja.

Työryhmän esitykset

Kati Lehtonen: Rajojen ylityksiä – Liikunta ja urheilu saamelaiden vapaa-ajassa poliittisena ja hallinnollisena kysymyksenä

Alkuperäiskansa saamelaisia on Suomessa noin 10 000. Heistä noin 70 prosenttia asuu Saamenmaan ulkopuolella. Saamenmaa kattaa Suomessa Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Lapin paliskunnan alueen Sodankylän kunnassa. Naapurimaissa Saamenmaa ulottuu Norjan ja Ruotsin alueelle sekä Venäjältä Kuolan niemimaahan. Saamelaiden asuttamaa maata eli Saamenmaata ajatellaan kuitenkin harvoin arkikeskustelussa ”maana” tai alueena, jolla on rajat ja jossa asuvien ihmisten mahdollisuuksia vapaa-ajan viettoon säädellään poliittisesti ja hallinnollisesti. Vuosikymmeniä sitten Norja, Ruotsi ja Suomi perustivat liikunnan ja urheilun yhteisorganisaation, joka johti myöhemmin itsenäisten maakohtaisten alueorganisaatioiden perustamiseen. Myöhemmät vaiheet ovat kuitenkin osoittaneet, että maiden väliset erot valtiollisessa liikuntapolitiikassa ovat aiheuttaneet ristiriitatilanteita saamelaiden liikunnan ja urheilun yhteisorganisoinnissa. Toisin sanoen: kansa, jolla ei ole ”valtiota” kohtaa vapaa-ajan toiminnassaan ennen pitkää tunnustetun valtion hallinnolliset ja poliittiset käytänteet ja niillä voi olla merkittäviä vaikutuksia alkuperäiskansojen mahdollisuuksiin harjoittaa omaan kulttuuriseen omaleimaisuuteen kuuluvia vapaa-ajan viettotapoja. Lisäksi valtaviirapolitiikalla voidaan myös

edistää tai hidastaa osallistumista valtaväestön määrittelemiін harrastuksiin. Kehitys on johtanut myös vallitsevaan tilanteeseen, jossa esimerkiksi maiden väliset rajat saavat uuden merkityksen suhteessa alkuperäiskansan omaan maahan.

Tässä esityksessä saamelaiden vapaa-aikaa tarkastellaan liikunnan kontekstissa hallinnollisena kysymyksenä. Tutkimuskysymyksenä on, miten suomalaisen liikuntahallinnon- ja politiikan käytänteet ja linjaukset ovat vaikuttaneet saamelaisurheilun ja liikunnan organisoitumiseen Suomessa? Aineistona käytetään teemahaastatteluja (n=3) ja liikuntapoliittisia asiakirjoja (n=4). Koska tutkimushanke on alkuvaiheessa, keskitytään esityksessä aiheen tutkimukselliseen viitekehykseen ja kirjallisuuteen.

Salla Turpeinen, Virpi Inkinen & Kaarlo Laine: Kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön avustaminen kunnissa – kansalaistoiminnan resurssien näkökulmaa maakunnittain

Kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön kehittämisessä on paikallisesti useita samankaltaisia haasteita. Toimintojen kehittäminen ja tarpeet liittyvät monelta osin kysymykseen resursseista, etenkin pienemmissä kunnissa (esim. Ruusuvirta ym. 2020, Kalliomaa & Ahonen-Walker 2019, Kuntaliitto 2019, Hakamäki ym. 2015). Tarkastelemme esityksessä kuntatietoihin perustuen maakuntien kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön resursseja suhteessa väestörakenteeseen ja käyttötalouteen. Näkökulmamme kiinnittyy erityisesti kansalaistoiminnan resursseihin kunnan avustamisen kautta. Katsomme resursseja kunnittain ja maakunnittain ja pyrimme rakentamaan typologioita siitä mitä eroja ja yhtäläisyyksiä niiden välillä on. Esityksen aineistona käytetään Tilastokeskuksen tietoja kuntien tilinpäätöksistä sekä Tilastokeskuksen kuntien demografiatietoja. Tietoja olemme koonneet avoimelle tietopalustalle ns. Kunta-Virveliin, jonka tiedot täydentävät analyysiämme.

Kunnat jakavat vuosittain avustuksia koko Suomessa kulttuurijärjestöille yhteensä noin 132 miljoonaa euroa, liikuntajärjestöille 59 miljoonaa euroa ja nuorisojärjestöille 10 miljoonaa euroa. Uusimaan osuus liikunnan avustuksista on yli puolet, ja kulttuurissa ja nuorisotyössäkin lähes puolet. Asukaslukuun suhteutettuna kulttuurin avustuksia jaetaan eniten Keski-Pohjanmaalla (46,2 e/as) ja vähiten Pohjanmaalla (6,1 e/as). Liikunnan avustuksia jaetaan eniten Ahvenanmaalla (25,6 e/as) ja vähiten Päijät-Hämeessä (3,4 e/as). Nuorisotyön avustuksia jaetaan eniten Ahvenanmaalla (4,8 e/as), vähiten Kainuussa ja Kanta-Hämeessä (0,5 e/as). Avustusta saavia yhteisöjä on kaikilla aloilla selvästi eniten Uusimaalla: kulttuurissa 1 254, liikunnassa 1 093 ja nuoritoiminnassa 565. Vähiten avustuksia saavia yhteisöjä on Ahvenanmaalla (yht. 191) ja Kainuussa (yht. 197).

Kuntien ja alueiden välillä on suuria eroja eri toimialojen resursseissa sekä kansalaistoiminnan avustamisessa. Kustannusten eroja selittävät muun muassa kuntien erilaiset palvelutuotantomallit sekä erilaiset tavat kirjata toimialojen tapahtumia kustannuspaikoille. Tilastokeskuksen tiedot kuntien tilinpäätöksistä eivät ole kovin hyvin vertailtavissa kunnittain. Tuomme esille havaintoja avoimen datan käytettävyydestä ja vertailtavuudesta tapaustutkimuksemme kuntakäynneiltä. Kuntien hyvinvointitehtävän kokonaisuuden kannalta olisi oleellista saada kuntien toimijuutta vahvistavaa tietoa esimerkiksi tiedolla johtamisen tueksi. Laadukkaampi tiedollinen pohja pystyisi vastaamaan täsmällisemmin vaatimuksiin toiminnan tuloksellisuudesta ja tehokkuudesta huomioiden kansalaistoiminnan elinvoimaisuuden maakunnissa ja kunnissa.

Timo Ala-Vähälä ja Aija Saari: Toimintarajoitteita omaavien henkilöiden näkemykset liikunnan harrastuksestaan, osallistumisesta liikunnan kansalaistoimintaan sekä liikuntaa edistävästä ja estävästä tekijöistä

Toimintarajoitteisuudella tarkoitetaan henkilöitä, joilla vamma tai sairaus rajoittaa pysyvästi tai tilapäisesti kykyä liikkua, toimia, hahmottaa, suunnistautua, muistaa, ymmärtää tai kommunikoida. Viime vuosikymmeniin asti vammaisurheilun ja soveltavan liikunnan vapaa-ajantoiminnan järjestäminen on Suomessa kuulunut vammaisten ja pitkäaikaissairaiden omille yhdistyksille, erityislaitoksille ja näiden lisäksi kunnille. Kuntien osalta kyse on ollut erityisliikunnan ja myöhemmin soveltavan liikunnan palveluista. Inklusio – eli käytännössä toimintarajoitteisten ihmisten ottaminen mukaan urheiluseuroihin – alkoi yleistyä 90-luvun lopulta lähtien. Viimeisten kahden vuosikymmenen aikana vastuu vammaisurheilun lajien harrastuksen ja kilpailutoiminnan pyörittämisestä on siirtynyt vammaisurheilujärjestöiltä lajiliitoille.

Paralympiakomitea toteutti syksyllä 2020 toimintarajoitteisille henkilöille kohdistetun webropol-kyselyn siitä, millaisiksi he arvioivat liikunnan määrän ja luonteen; osallistumisensa liikunnan kansalaistoimintaan sekä heidän arvionsa liikunnan harrastamista edistämistä ja toisaalta haittaavista tekijöistä. Lisäksi kysyttiin koronakriisin vaikutusta liikunnan harrastamiseen. Kyselyyn vastasi 1213 henkilöä, joista puutteellisten vastausten karsimisen jälkeen analyysiin otettiin 1202 vastausta. Vastaajien enemmistö (65 %) oli naisia tai tyttöjä. Hieman yliedustettuja ryhmiä olivat 30-64-vuotiaat sekä pääkaupunkiseudulla asuvat. Suurimman ryhmän vain yhden toimintarajoitteen ilmoittaneista muodostivat liikunnan rajoitteen ilmoittaneet henkilöt (28 % vastanneista). Kolmasosalla vastanneista oli kaksi tai useampia toimintarajoitteita.

Noin 70 % vastaajista ilmoitti liikkuvansa alle terveyttä edistävän liikunnan suositusten. Toisaalta 65 % haluaisi liikkua enemmän. Puolet vastaajista oli joutunut vähentämään liikkumista ja liikunnan harrastamista koronan takia.

Liikunnan harrastamisen esteistä useimmin mainittuja seikkoja olivat harrastamisen kalleus, sopivan kaverin ja harrastusryhmien puute, vamma tai terveydentila ja koronan pelko. Ympäristöön tai palveluihin liittyvistä tekijöistä useimmin mainittiin liikuntatilojen esteellisyys, saavutettavan ja ajantasaisen tiedon puute ja vammaispalvelujen ongelmat.

Enemmistö näki urheiluseurojen kaikille avoimessa toiminnassa mahdollisuuden saada lisää ja monipuolisempaa tarjontaa. Myönteisimpiä oli eniten nuorten vastaajien joukossa. Liikuntaryhmistä suosituimpia olivat yksityiset palvelujen tarjoajat, vammais- ja kansanterveysyhdistykset ja kuntien ryhmät. Urheiluseurat tulivat suosiossa vasta näiden jälkeen. Omaehtoisen liikkumisen ympäristöistä suosituimmat olivat koti ja sen lähiympäristö.

Kuntien kulttuuripalveluiden tulevaisuus

Puheenjohtaja(t)

Antti Huntus, Taiteen edistämiskeskus

Työryhmän kuvaus

Työryhmään toivotaan esityksiä mm. siitä, mikä on ja voisi olla valtion (taide)hallinnon rooli kunnissa ja maakunnissa, mitkä ovat olleet tuoreen kuntien kulttuuritoimintalain vaikutukset, millaista kuntien ja maakuntien kulttuuripolitiikka on vai onko sellaista. Esitykset voivat käsitellä ammattimaisen taidetoiminnan esteitä ja mahdollisuuksia kunnissa sekä taidetoiminnan ja kunnan eri toimialojen/sektoreiden välistä vuorovaikutusta.

Työryhmän esitykset

Minna Ruusuvirta & Emmi Lahtinen: Taiteen tekemisen edistäminen kunnissa – tuloksia Taiteen ja kulttuurin barometristä

Kunnat ovat tärkeitä kulttuuripoliittisia toimijoita ja taiteen ja kulttuurin rahoittajia omilla alueillaan. Kuntien lakisääteisenä tehtävänä on järjestää taide- ja kulttuuritoimintaa asukkailleen, ne ovat kuitenkin varsin vapaita päättämään siitä, millä tavalla, millaisilla sisällöllisillä painotuksilla tai millaisella laajuudella ne toimintaa järjestävät. Edellytysten luominen ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle on määritelty yhdeksi kuntien tehtäväksi keväällä 2019 voimaan tulleessa laissa kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019). Kuntien omien näkemysten mukaan se on kuitenkin uuden lain määrittelemistä tehtävistä yksi heikoimmin toteutuvista. Kuntien yhteistyössä ja yhteyksissä taiteen kentän toimijoihin onkin paljon mahdollisuuksia ja hyödyntämätöntä potentiaalia.

Esityksessä pohditaan kuntien ja taiteen kentän toimijoiden yhteistyötä ja yhteistyön kehittämisen mahdollisuuksia tarkastelemalla viimeisimmän Taiteen ja kulttuurin barometrin tuloksia. Taiteen ja kulttuurin barometri tarkastelee vuosittain vaihtuvalla teemalla taiteilijoiden toimintaedellytyksiä sekä tuo esiin taiteen kentän toimijoiden näkemyksiä ajankohtaisiin kysymyksiin ja ilmiöihin. Sitä toteuttavat yhteistyössä Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissektori Cupore ja Taiteen

edistämiskeskus. Vuoden 2020 barometrin teemana oli taiteilijat ja taiteen tekeminen kunnissa. Siinä tarkastellaan muun muassa, millainen asema taiteellisella työllä ja toiminnalla on kunnissa, miten kunnat luovat edellytyksiä ammattimaiseen taiteen tekemiseen sekä miten taiteilijat näkevät kunnat taidetta tukevinä toimijoina. Barometrin aineisto koostuu kahdesta kyselystä, joista toinen kohdistettiin taiteilijoille ja toinen kuntien kulttuurista vastaaville viranhaltijoille.

Maria Hirvi-Ijäs & Vappu Renko: "sen Ruotsin mallin mukaan" – taiteilijoiden asema ja merkitys kunnallisen kulttuuripolitiikan harjoittamisessa Suomessa ja Ruotsissa

Sekä Ruotsissa että Suomessa kunnat ovat perinteisesti olleet yhdessä valtion kanssa keskeisiä kulttuuripoliittisia toimijoita, ja kuntien itsehallinto on antanut niille vapauden järjestää toimintonsa parhaaksi katsomallaan tavalla. Cuporessa toteutettiin 2019–2020 vertaileva katsaus, jossa tarkastelimme kulttuuripoliittikkojen harjoittamisen yhtäläisyyksiä ja eroja. Valitsimme katsaukseen neljä kaupunkia: Oulun, Vaasan, Uumajan ja Luulajan. Kaupungit ovat monessa suhteessa varsin samankaltaisia. Ne on perustettu samoihin aikoihin ja sijaitsevat maiden pohjoisosassa varsin samankaltaisen etäisyyden päässä pääkaupungeista. Kaikki neljä kaupunkia ovat yliopistokaupunkeja, joilla on omanlaisensa profiili ja painopisteet.

Katsauksessa tarkastelimme paikallisen, ja siinä määrin kuin se on olennaista, myös alueellista kulttuuripolitiikan harjoittamista neljästä näkökulmasta:

- Kulttuuripolitiikan julkiset rakenteet: kuinka kaupunkien ja alueiden kulttuurihallinto on järjestetty?
- Keskeiset kulttuuritoimijat ja kulttuuripalvelut: kuinka kaupungit ovat valinneet kulttuuripalvelunsa järjestämisen käytännössä?
- Kulttuurinen moninaisuus: kuinka kysymys kulttuurisesta moninaisuudesta huomioidaan paikallisissa ja alueellisissa hallintorakenteissa?
- Taide- ja taiteilijapoliittiset ratkaisut: kuinka taiteilijoiden asema ja merkitys ymmärretään paikallisesta ja alueellisesta näkökulmasta?

Tiivistettynä katsaus osoitti, että neljän tarkastelukaupungin kulttuuripolitiikan julkiset rakenteet sekä keskeiset kulttuuritoimijat ja kulttuuripalvelut ovat monin osin samankaltaisia. Ne heijastavat siten maiden yhteisiä kulttuuripoliittisia juuria. Keskeinen ero näkyy aluetason asemassa. Ruotsissa aluetaso on Suomesta poiketen keskeinen kulttuuritoiminnan rahoittaja sekä taide- ja kulttuuripalveluiden järjestäjä paikallisella tasolla. Ruotsissa alueilla on Suomesta poiketen

verotusoikeus, jonka myötä kulttuurirahoitusta kanavoidaan kolmelta hallinnon tasolta. Vastuuta kulttuuritoiminnan ja -palveluiden järjestämisessä on siten Ruotsissa jaettu Suomea laajemmalle hallinnolliselle pohjalle

Tässä esityksessä keskitytään viimeiseen tarkastelunäkökulmaan ja tuodaan katsauksen analyysin tulosten perusteella esille eroja ja yhtäläisyyksiä Suomen ja Ruotsin taiteilijapolitiikassa sekä keskustellaan tavoista, joilla kulttuuripolitiikan harjoittamisen hallinnollinen rakenne vaikuttaa taiteilijoiden asemaan kunnallisessa kulttuuripolitiikassa.

Laura Päiviö-Häkämies: Kunnallispolitiikkojen rooli kulttuurikaupungin rakentajina - Case Kotka

Oman tutkimustyöni siemen lähti itämään Suomen täyttäessä 90 vuotta vuonna 2007. Työskentelin tällöin Kotkan kulttuurijohtajana ja tutustuin ammattini ja myös historioitsijan opintotaustani vuoksi silloin juhlittuihin kulttuuri- ja taidehistorian teoksiin. Minua alkoi häiritä se, että erilaisia kulttuurisaavutuksia kuvattaessa niiden paikallisista taustavoimista ja rahoituksesta ei juurikaan puhuttu, ei ainakaan kovin eksaktisti.

Väitöskirjatutkimukseni (2018) Kaupungin on tehtävä ihminen mahdolliseksi. Kunnallispolitiikalla kulttuuripalveluja Kotkassa 1879–1982 ja siihen liittyvien jatkotutkimusten tarkoituksena on tuottaa Kotkan kaupungin tarjoaman esimerkin myötä tietoa suomalaisten kaupunkien ja kaupungeissa toimivien kunnallispolitiikkojen merkityksestä osana suomalaisen taiteen ja kulttuurin tarinaa – onhan kaupunki merkittävä kulttuurisisältöjen linjaaja, kulttuurin tuottaja ja rahoittaja. Kulttuuripolitiikassa on tässä kontekstissa pitkälti kysymys arvoista; tarkentavat kysymykset kuten kuka päätti, mitä, miksi ja milloin päätti avaavat kulttuuripolitiikan sisältöjä yksityiskohtaisemmin.¹ Esitykseni tietopohja perustuu kaupungin kulttuuritoimijoista, kulttuuria koskevasta poliittisesta päätöksenteosta ja kulttuurin rahoituksesta tekemääni muutosanalyysiin koko kaupungin olemassaolon ajalta.

¹ Keskeisten käsitteiden kuten kulttuuripolitiikka tai kunnallispolitiikka määrittely on monitahoista ja aikaan sidottua, mitä avaan väitöstyössäni laajemmin. Tässä mainittu näkökulma ja tarkentavat kysymykset pohjaavat pitkälti professori Anita Kankaan 1980-luvulla esittämiin ajatuksiin siitä, että kuntakontekstissa kulttuuripoliittisessa määrittelyssä on suurelta osin kyse vallasta ja arvoista: Kangas (1988), Keski-Suomen kulttuuritoimintakokeilu tutkimuksena ja politiikkana. Jyväskylän yliopisto. Tämä näkökulma on ollut sovellettavissa tutkimuksessani ajallisesta painopisteestä riippumatta. Muita tähän esitykseen liittyviä käsitteistöä määrittäviä aineistoja ovat mm. mentaliteettien murrosta käsittelevät tutkimukset sekä ylipäätään kulttuuripolitiikkaa eri tasoilla määrittävät tutkimukset (kansainvälinen – kansallinen – alueellinen – kunnallinen taso).

Poimin esitykseeni tästä laajasta aineistosta keskeiset havainnot siitä, miten merkittävä rooli kunnallispolitiikoilla on ollut esimerkkipaikkana Kotkan kulttuurisen kehityksen johtamisessa. Peilaan Kotkan tapaustutkimusta muiden suomalaisten kaupunkien kehitykseen.

Kunnallisvaalit ovat ovella. Esitykseni kulttuuripolitiikan tutkimuksen päivillä avaa teeman mukaisesti ymmärrystä myös siitä, miten ja millaisin yhteiskunnallisissa prosesseissa inhimilliset kasvot omaava kunnallispolitiikka liittyy kulttuuritoiminnan kehitykseen kuten kaupunkitilaan, alueeseen ja ympäristöön.